

ÅRSMØTEPROTOKOLL 2022 for BESTEFØRELDRENE KLIMAAKSJON

Dato: 10. og 11. september 2022

Sted: Hotell Scandic Ambassadeur Drammen

Tilstede 83 stemmeberettigede medlemmer

Nestleder Wenche Cumming åpnet møtet

Sak 1 og 2   Konstituering

Møteinnkalling og sakliste ble godkjent.

Årsmøtet vedtok å ta 3 innkomne resolusjonsforslag opp til votering.

Ytterligere 2 resolusjonsforslag er innkommet etter fristen og oversendes styret uten behandling i årsmøtet.

Møtets forretningsorden var ikke vedlagt årsmøtedokumentene, og ble lagt fram på eget ark i møtet.

Forretningsorden ble vedtatt

Valg av møteleder, referent, redaksjonskomité, tellekorps og 2 til å underskrive protokollen.

Følgende ble valgt:

Møteledere: Mette Borchgrevink og Marit Nagel Rønningen.

Referenter: Silvia C. Leine og Eli Faldbakken Kvarme.

Redaksjonskomité: Andrew Kroglund og Alf Engdal.

Tellekorps: Rudi Kessel, Astrid Kjellevold, Hans Martin Solberg og John Cumming.

Protokollunderskrivere: Liv-Marie Bakka og Ola Dimmen.

Sak 3   Årsmelding

Årsmeldingen ble framlagt av nestleder Wenche Cumming. Hun orienterte om styreleder Steinar Winther Christensens avgang i juni og takket for hans innsats som har vært av stor betydning for BKA.

Lokallaget for Troms fremmet forslag til tillegg til årsmeldingen. Det ble også fremmet forslag om at årsmeldingen vedlegges lokallagenes årsmeldinger. Forslagene leveres skriftlig til landsstyret og vurderes inkludert i neste års årsmelding.

Årsmeldingen ble godkjent.

Sak 4.1.   **Årsregnskapet for 2021**
Årsregnskapet for 2021 ble fremlagt og godkjent.

Sak 4.2.   **Budsjettforslag for 2023**
Budsjettforslaget for 2023 ble fremlagt.

Det ble fremmet forslag om å øke markedsføringskostnadene med kr 100.000,- og støtte til lokallagene på kr 200.000,- siden vi går inn i et valgår. Forslaget ble ikke vedtatt da Organisasjonsfondet på kr 300.000,- som står oppført i budsjettet går til samme formål.

Budsjettforslaget for 2023 ble godkjent som framlagt.

Sak 5   **Vedtektsendringer. Endringsforslag i formålsparagrafen og vedtekter.**
Forslag til voteringsordning ble lagt fram på møtet og ligger som vedlegg til årsmøteprotokollen. Vedtektene oppdateres i henhold til avstemningen.

Votering 1: Vedtatt mot 1 stemme
Votering 2: Vedtatt mot 4 stemmer
Votering 3: Vedtatt med mer enn 50 % av stemmene
Votering 4: Endring ikke vedtatt. 1 stemme avholdende
Votering 5: Vedtatt enstemmig
Votering 6: Vedtatt enstemmig
Votering 7: Vedtatt enstemmig
Votering 8: Vedtatt enstemmig
Votering 9: Vedtatt enstemmig
Votering 10: Vedtatt enstemmig

Sak 6   **Innkome forslag/Forslag til uttalelser**
Årsmøtet mottok 3 resolusjonsforslag. Etter noe arbeid i redaksjonskomiteen, forelå de som følger:

Miljøforvaltningen må styrkes vesentlig!

Det er i år 50 år siden Miljøverndepartementet ble opprettet. Det ble født på en bølge av engasjement og håp, og var det første i sitt slag i verden. Vår første miljøvernminister var Olav Gjærevoll, Arbeiderpartiet. Hans mest virksomme politiske hovedgrep var å overføre planavdelingen fra Kommunaldepartementet til Miljøverndepartementet. Målet var å få en kunnskapsbasert og sektorovergripende forvaltning av de norske naturressursene.

Det neste viktige miljøforvaltningsgrepet ble tatt av regjeringen Brundtland i 1981. Da ble det opprettet egne miljøvernavdelinger hos fylkesmennene. På 1990-tallet fikk kommunene øremerka

midler for å ansette miljøvernledere. Norge ble med dette verdensledende med miljøkompetanse og klargjort ansvar på alle tre forvaltningsnivåer.

Dette forsøket på å bygge en sammenhengende miljøforvaltning, er i dag bevisst bygd ned og fratatt muligheter og myndighet. Da Solberg-regjeringen overtok, ble Gjærevolls reform straks reversert, og planavdelingen igjen gitt Kommunaldepartementet. Ap/Sp-regjeringen har videreført denne linja. Den tapende part er naturen og de framtidige generasjoner.

Landsmøtet i Besteforeldrenes klimaaksjon vil i anledning 50-årsjubiléet uttrykke sterk beklagelse over det som har skjedd, og krever at skadene på miljøforvaltningen repareres. Vi står midt i en global naturkrise og klimakrise. Tida er moden for at det blir tatt noen nye grep for framtida:

- **Som et viktig første steg må enten kommandostrukturen i miljøvernet gjenopprettes, eller så må en finne en annen løsning som ivaretar en helhetlig planlegging med klima og miljø i sentrum. Et grep er å få planavdelingen tilbake til Klima- og miljødepartementet. Statsforvalterne må få tilbake full innsigelsesrett overfor kommunene. Alle kommuner må få tilbake faglig kompetente miljøvernledere.**
- Det må innføres forbud mot inngrep i våtmarker, som myrer og fjæreamråder. Dette er sårbare naturtyper og våre viktigste karbonlagre. De hindrer flom, renser vann og er levested for mange truede arter.
- Skogvernet som nå går med sneglefart, må forseres kraftig. Norge bør vurdere EUs anbefaling om plukkhogst i stedet for flatehogst. Det vil tjene klima, biomangfold, rekreasjonsinteresser og menneskelig trivsel.

Vi står midt i en global naturkrise og klimakrise. Tida er moden for at det blir tatt noen nye grep for framtida i tråd med Grunnloven § 112: «Enhver har rett til et miljø som sikrer helsen, og til en natur der produksjonsevne og mangfold bevares. Naturens ressurser skal disponeres ut fra en langsiktig og allsidig betraktning som ivaretar denne rett også for etterslekten.»

Resolusjon «Miljøforvaltning må styrkes vesentlig!» ble vedtatt v/akklamasjon

Stortinget må avvise planene om utbygging av Wisting-feltet!

UNICEF rapporterte i fjor at 1 milliard barn i 33 land – nærmere halvparten av alle barn i verden – er i fare på grunn av klima- og miljøtrusler. Vi ser med gru at menneskeskapte klimaendringer er med å skape humanitære kriser i alle verdensdeler: Katastrofebranner, tørke og flom, matmangel, feilernæring og flukt.

Besteforeldrenes klimaaksjon er grunnlagt på generasjonsansvaret, slik det er uttrykt i Grunnlovens § 112. Nå planlegger Equinor å bygge ut oljefeltet Wisting i Barentshavet. Stortinget skal behandle saka i 2023. Besteforeldrenes klimaaksjon framhever at utbygging av Wisting vil bety ytterligere globale klimautslipp. Det er vurdert at oljen fra Wisting vil medføre utslipp på 200 millioner tonn CO₂ mens feltet er i drift (Oil Change International). I tillegg vil infrastruktur til Wisting kunne åpne for utbygging av flere felt i Barentshavet.

FNs klimapanel har konkludert at omfattende og varig reduksjon av klimagassutslippene er nødvendig for at 1,5-gradersmålet skal ha 50 % sjanse. Bruken av olje må reduseres kraftig (60 % fra 2019 til 2050), og fossile ressurser må bli liggende. De fleste reduksjonene må gjennomføres

umiddelbart, for utviklingen må snus i løpet av de neste par årene. Det er sterk vitenskapelig enighet om at klimaet ikke tåler fortsatt utbygging av olje og gass, slik den norske regjeringen legger opp til. Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter har slått fast at ut fra Grunnloven kan det ikke gis tillatelser som er uforenlig med å begrense oppvarmingen til 1,5 grad.

Dette tilsier at Wisting-feltet ikke kan bygges ut. Den norske stat som hovedeier i Equinor ikke kan forsvare å øke de globale klimautslippene ytterligere. Stortinget må avvise planene. Kampen mot utbygging av Wisting er en av de mest maktpåliggende sakene for Besteforeldrenes klimaaksjon og for alle som er opptatt av klimaet.

Resolusjon «Stortinget må avvise planene om utbygging av Wistingfeltet» ble vedtatt v/akklamasjon

Vi protesterer mot ytterligere elektrifisering av norsk olje- og gassproduksjon

Elektrifisering betyr å bruke rein energi frå landbasert vasskraft eller vindkraft, eller havvind - til produksjon av klimaskadeleg fossil energi for eksport. Argumentet er at elektrifisering av olje- og gassproduksjonen vil gi eit mykje betre innanlands klimarekneskap for Noreg. Det vil sjå ut som om dei norske CO₂-utsleppa er kraftig redusert. Gassen som blir overflødig når plattformene blir elektrifisert, vil gå til eksport og forsvinn ut av den nasjonale klimarekneskapen. Utsleppa blir ikkje borte, dei blir berre flytta på.

Olje- og gassnasjonen Noreg har forplikta seg på det globale 1,5 gradarsmålet. Vi har altså ikkje berre ansvar for utslepp frå norsk olje og gass innanfor eigne grenser. Dei fossile utsleppa som Noreg eksporterer til utlandet, er om lag tolv gongar større enn dei samla innanlandske utsleppa. I dag har klimakrisa katastrofale verknader i alle verdsdelar. FNs klimapanel konkluderer at nedtrapping av olje- og gassproduksjonen er umiddelbart nødvendig, men Noreg har ingen slike planar.

Innanlands vil elektrifisering av olje- og gassproduksjonen drive straumprisane vidare opp, og gjere straumforsyninga meir usikker. Den norske vasskrafta må prioriterast til berekraftige, langsiktige lokale aktivitetar. I Finnmark vil den planlagte elektrifisering av LNGanlegget ved Hammerfest og oljefeltet Wisting krevje i underkant av 3 TWh strøm i året. Det blir lite vasskraft att til berekraftig næringsutvikling. Dessutan skal store kraftliner (420 kV) vidareførast med omfattande naturinngrep og alvorlege konsekvensar for reindriftsnæringa. Noreg kan komme i konflikt med urfolkskonvensjonen.

Elektrifisering av olje- og gassproduksjonen er statleg grønnvasking. Det globale klimaet krev planmessig, gradvis utfasing av olje- og gassproduksjonen.

Resolusjon «Vi protesterer mot ytterligere elektrifisering av norsk olje- og gassproduksjon» - ble vedtatt mot 1 stemme.

Sak 7

Valg

Forslag fra valgkomiteen:

Styreleder for 1 år: Linda Parr

Valgt v/akklamasjon

2 styremedlemmer for 2 år: Marie Rein Bore, Oslo og Håkon Kyvi, Bergen

Valgt v/akklamasjon

(Wenche Cumming, Bente Marie Bakke, Alf Engdal, Øyvind Wistrøm og Bodvar Sonstad er valgt til 2023)

Styrets forslag til valgkomite for 1 år:

Halvdan Wiik, Ola Dimmen og Heidi Gretland

Valgt v/akklamasjon

Drammen, 10. og 11. september 2022

Liv-Marie Bakka

Ola Dimmen